

GYŐR MEGYEI JOGÚ VÁROS
9021 Győr, Városház tér 1.

..... napirendi pont

Dr. Dézsi Csaba András polgármester előterjesztése

Tájékoztató a WHO Egészséges Városok Projekt 2019. évi tevékenységéről

Győr, 2020. március 9.

Előterjesztő:

Dr. Dézsi Csaba András
polgármester

Az előterjesztést véleményezte:

Szociális, Egészségügyi és Lakásügyi Bizottság,
WHO Egészséges Városok Projekt Irányító Bizottság

Meghívásra javasolt:

Előterjesztést látta:

Dr. Pergel Elza
alpolgármester

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

Dr. Lipovits Szilárd
jegyző

Az előterjesztést készítette: Humánszolgáltatási Főosztály

Dr. Dézsi Csaba András polgármester előterjesztése

Tájékoztató a WHO Egészséges Városok Projekt 2019. évi tevékenységéről

Tisztelt Közgyűlés!

A WHO Egészséges Városok győri programjában 2019 jubileumi év volt, ugyanis **Győr Megyei Jogú Város Önkormányzata** (a továbbiakban: Önkormányzat) **30 éve kapcsolódott be a WHO Egészséges Városok Hálózatába**. Az Egészséges Városok program az 1986-ban történt megalakulása óta mára világméretűvé vált. Csak Európában 17 nemzeti hálózaton keresztül több mint 1400 város vesz részt benne, de a többi kontinensen is működnek Egészséges Városok.

Győr tagja a szűkebb, a VI. ciklusban 79 várost tömörítő, ún. **Európai Projektvárosi Hálózatnak** is, ahol a részvétel követelményei magasabbak, és amelybe 5 évente pályázat útján lehet bekerülni. Magyarországról Pécs a kezdetektől, Győr 1994-től minden periódusban elnyerte a részvétel lehetőségét, 2017-ben pedig Székesfehérvár városnak is sikerült felvételt nyernie.

2019-ben kellett elkészíteni a 2019-2024-es időszakra, a **VII. fázisra vonatkozó pályázatot**. A győri Önkormányzat **pályázatának benyújtására 2019. november** elején került sor. Az elbírálási folyamatnak is több állomása van, így a döntés áthúzódott 2020-ra.

A magyar hálózatot az **Egészséges Városok Kárpát-medencei Egyesülete** fogja össze, amelynek jelenleg 24 település tagja, amelyben határon túli magyar lakta városok is részt vesznek. A magyarországi hálózat igazgatótanácsának elnöki tisztét az igazgatótanács 2001-es megalakulása óta – a városban folyó munka elismeréseként – a győri WHO koordinátor látja el. Győr aktívan képviselteti magát a magyar hálózat rendezvényein, előadásokkal, a tapasztalatok átadásával segíti a tagvárosok és más érdeklődő települések munkáját.

Az Önkormányzat támogatja Győr város részvételét az Egészséges Városok programban, mert elkötelezett a Győrben élők életminőségének javítása iránt. Tudatosan kíván tenni a Győrben élők egészségéért és az azt támogató, hosszútávon fenntartható városi környezet kialakításáért. Ehhez az Egészséges Városok program az európai egészségpolitikai irányokat, alapelveket és szakmai, módszertani segítséget biztosítja, e mellett lehetőséget ad a legjobb európai gyakorlatok megismerésére, adaptálására. Alkalmat nyújt továbbá a győri tapasztalatok bemutatására, megismertetésére. Így került sor a legutóbbi, Belfastban rendezett WHO konferencián a győri egészségfejlesztési tervezéssel kapcsolatos tapasztalatok előadás keretében történő bemutatására, ahol közel 60 ország 200 városából 500 fő vett részt.

A Győrben folyó munka elismerését jelenti az is, hogy 30 év után újra kiadásra került az Egészséges Városok program alap irodalma, az „Egészséges Városok projektépítés 20 lépésben” című kiadvány, amelynek megírásában Győr városa kapott felkérést a 10., „Működés” címet viselő témakörhöz kapcsolódó tapasztalatai megosztására.

A projektvárosok tematikus együttműködését segítő munkacsoportok közül Győr, egyedüli magyar városként, 15 éve vesz részt az **Európai Egészséges Városok Projektvárosi Hálózata Idősek Egészsége Munkacsoport** munkájában.

Az egészségfejlesztési tervezésben és megvalósításban szerzett győri tapasztalatok az **Egészségfejlesztés című országos folyóirat** tematikus különszámában is bemutatásra kerültek jó gyakorlatként.

Győrben a WHO Egészséges Városok program sokrétű tevékenységet ölel fel, **ernyő szervezetként** összefogja, koordinálja a városban az egészségfejlesztésre, egészség megőrzésre irányuló kezdeményezéseket.

Az elmúlt 30 évben Győr városban stabil politikai támogatás jött létre az egészség megőrzése és fejlesztése érdekében, széles körű együttműködő hálózat alakult ki, sokrétű tevékenység valósult meg.

A program kezdetekor megfogalmazott **alapelvek** ma is a működés alapját képezik:

- az egészséget támogató döntések elősegítése,
- a szektorközi együttműködés,
- a helyi közösségek részvétele,
- az egyéni készségek fejlesztése,
- emberközpontú egészségügyi ellátás, a preventív szemlélet erősítése.

Az Önkormányzat az alapelvek megvalósulásának elősegítésére a 39/2005. (II. 24.) sz. közgyűlési határozatban rögzített kötelezettséget vállalt, hogy a **városi stratégiákat, koncepciókat az egészség szempontjainak figyelembevételével készíti el.** Az Önkormányzat stratégiai dokumentumainak elemzése az **egészséget támogató közpolitika** érvényesülésére utaló hat alapelv szerint történik, amelyek az egészségfejlesztés és az egészségpolitika meghatározó nemzetközi és hazai dokumentumainak figyelembevételével kerültek meghatározásra. A hat alapelv a következő: multiszektoralitás, kimenetoldali vezérlés, egészségre gyakorolt hatások általi vezérlés, közösségi részvétel, esélyegyenlőség, valamint a környezeti kockázatok csökkentése.

A **WHO Iroda** stratégiák, koncepciók készítését, pályázati programok, projektek tervezését, megvalósítását kezdeményezi, segíti és koordinálja különböző szintereken.

A **Győr városi Egészségkép** alapján, széles körű előkészítő munkával készült el a **Győr Városi Egészségfejlesztési Terv 2016–2020-ra**, amelyet a Közgyűlés 2016 decemberében fogadott el, a 217/2016. (XII. 21.) Kgy. határozatában. A szükségleteken alapuló tervezés az Egészség 2020 Európai Egészségstratégia és az Agenda 2030, vagyis a Fenntartható Fejlődési Célok figyelembevételével történt. Fontos kiinduló pont volt a városfejlesztésben, városépítésben az egészség szempontjainak érvényre juttatása, építve a közösségi részvétellel és a multiszektoriális megközelítésre. Az Egészségfejlesztési Tervben megfogalmazott célok, feladatok megvalósítására éves cselekvési tervek készülnek határidő, felelős és költség megjelölésével, amelyek megvalósításának tapasztalatairól közgyűlési előterjesztésben kap tájékoztatást a Közgyűlés. Jelen tájékoztató is ezt a célt szolgálja. A munkát a **Projekt Irányító Bizottság** támogatja.

A WHO Egészséges Városok Programiroda koordinálja a **Győr városi droghelyzet felméréseket** is. Ennek alapján készült el a legújabb, **2016–2020-ra szóló városi Drogstratégia**, amelyet a Közgyűlés a 218/2016. (XII. 21.) Kgy. határozattal fogadott el. A **Győr Városi Kábítószerügyi Egyeztető Fórumnak (KEF)** az aktuális drogstratégia éves munkatervei elkészítésére és megvalósítására irányuló munkáját is a WHO Iroda fogja össze, amelyről évente külön előterjesztésben számol be a Közgyűlésnek.

Ugyancsak a WHO Egészséges Városok Programiroda segíti a **Győr Városi Időügyi Tanács** munkáját és az **Idősek életminőségének javítását célzó koncepció** éves feladatterveinek végrehajtását, amelyről szintén évente ad számot a Közgyűlésnek. A legújabb Időügyi koncepciót a 2019. december 19-i közgyűlési ülés fogadta el.

A WHO Egészséges Városok program civil háttérét 2005 óta a **Győriek Egészségéért Közhasznú Egyesület** biztosítja. Az egyesület humán- és anyagi erőforrásokkal támogatja a WHO Egészséges Városok program célkitűzéseinek megvalósítását, számos pályázati forrással gazdagítva a lehetőségeket a városban élők egészségének javítására. Egyik folyamatban lévő, az EFOP-1.3.5-16-2016-00470 azonosító számú, „Légy ott! – Önkéntesség és közösségi élmény a találkozások városában, Győrben” című projektje az önkéntességet, a kapcsolat- és közösségépítést célozza két korosztály, a fiatalok és az idősek egészségének megőrzése érdekében.

Az Egészség 2020 négy prioritása közül a harmadik, „Az emberközpontú egészségügyi rendszerek, a népegészségügyi kapacitások megerősítése”. Ehhez kapcsolódik egy új elem, az egészségügyi szolgáltatókkal való együttműködés gyakorlatának továbbfejlesztése mind a kórházi, mind az egészségügyi alapellátás tekintetében. Ennek keretében egy európai uniós projekt szolgál. Főpályázó a Petz Aladár Megyei Oktató Kórház, konzorciumi partner az Önkormányzat. Az EFOP-1.8.19-17-00034 azonosító számú, „M-ÉRTÉKÜNK AZ EGÉSZSÉGÜNK” című projekt keretében **Győri Járási Egészségfejlesztési Iroda és Lelki Egészség Központ (EFI)** jött létre 2018. június 1-től a Kórház Rendelőintézetében. A projektben való részvétele által a Kórház a gyógyítás mellett jelentős szerepet vállal az egészségfejlesztésben is. A projektmenedzsert a Kórház, a szakmai vezetőt az Önkormányzat WHO Egészséges Városok program adja.

A kialakult hálózatok segítik a közösség érzékenyítését és tovább bővítik az Egészséges Városok programban kialakult ágazatközi együttműködés rendszerét is. Ez által javul a prevenciós szolgáltatásokhoz való hozzáférés, az egészségi esélyegyenlőség. A politikai támogatás és az intézményi struktúra biztosítja a háttérét és egyben a fenntarthatóság garanciáját jelenti.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést a következő határozati javaslat elfogadására!

HATÁROZATI JAVASLAT

Győr Megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése elfogadja a Győr Városi Egészségfejlesztési Terv megvalósítására irányuló, a WHO Egészséges Városok Projekt 2019. évi tevékenységéről szóló tájékoztatót az 1. sz. mellékletben foglaltak szerint.

2020. március 9.

Dr. Dézsi Csaba András
polgármester